

10. marts 2026

FM 2026/65

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiunneqarpoq:

Nunat tamalaat niueqatigiinnikkut suliniaqatigiiffiannut (WTO) ilaasortanngornissaq siunertaralugu, ilaasortanngorniarnermik sapinngisamik piaarnerpaamik aallartitsinissaannik, Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaq Jørgen Rosbach, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Nunarsuarmi nunat tamalaat akornanni politikkitigut nalorninartup, niuernermilu politikkip annertusiartuinnarnerani niuernermi soqutigisagut qanoq pitsaanerpaamik isumagissalerlutigit, nunallu tamalaat akornanni sumi inissinnissarput pillugu inuiaqatigiittut pingaarutilimmik qinigassaqarpugut. Demokraatit isumaqarput, nunat tamalaat akornanni niuernermi attaveqaatitsinnut maani nunatsinni eqeersimaarnerusumik, namminerlu akisussaaffeqarnerusumik tigusinissarput piffissanngortoq.

Nunat tamalaat niueqatigiinnikkut suliniaqatigiiffiata (WTO) nunarsuarmi niuernerup 98 procentia sinnerlugu ullumikkut malittarisassiuuppaa, nioqqutinillu niuernermit, sullissinernut, pisinnaatitaaffinnullu tigussaanngitsunut nunanut arlalinnut atuuttunik qitiusumik malittarisassiuussisarluni. Nammineerluta WTO-mut ilaasortaagutta ersarissumik, akuerisaasumillu niuernermi suleqataasutut inississaagut, nunarsuarmioqatitsinnillu niueqateqarnitsinni ersarinnerulernissamut, siumullu nalunanngereernerunissamut tapertaassalluni.

§ 37 naapertorlugu apeqqut nr. 165-2025-mut Naalakkersuisut akissuteqarnerminni paasissutissiissutigaat, ilaasortanngornissamut periarfissat misissorneqarnissaat siunertaralugu WTO-p allatseqarfia, Danmarkimi Udenrigsministeriaqarfik kiisalu Savalimmiut Naalakkersuisut oqaloqatigalugit aallartereeraat. Ilutigisaanik Naalakkersuisut uppernarsarpaat, – Savalimmiut assigalugit – akitsuuseriviugatta imminut aquttoq nammineerluta ilaasortanngorsinnaasugut.

Aallarniutaasumik oqaloqatigiinneq Demokraatit nuannaarutigaa. Kisianni isumaqarpugut, alloriaqqinnissamut piffissanngortoq.

Niuernermi malittarisassatigut inissisimanerput ullumikkut nalorninarpoq. Naalakkersuisut namminneerlutik oqaatigaat, WTO-p pisortatigoortumik takussutissartaani nunaput ilaasortaanngitsutut allassimasoq, tamannalu niuernermi suleqatigilersinnaasanut, aningaasaliisinnaasunullu nalornilersitsinnaasoq. Ilaasortanngorniarneq aallartinneqaruni tamanna pimoorussinermik, akisussaassuseqartumik, nunallu tamalaat akornanni malittarisassanut nunarsuarmi nunat

amerlanerpaartaasa peqataaffigeriigaannut akoorusunnermik ersarissumik takutitsissaaq.

WTO-mi ilaasortaaneq akitsuuserinermi akigititaannarnut tunngassuteqanngilaq. Attaveqarnissamut, oqaloqateqarnissamut, teknikkikkut ikiorserneqarnissamut, nunallu tamalaat akornanni niuerneq pillugu isumaqatiginninniarnerni eqeersimaartumik peqataanissamut tunngassuteqarpoq. Niuerfittut, aningaasaliiffittullu tatiginartumik, siumullu nalunanggereersutut inissisimanitta nukittorsarneqarnissaanut aamma tunngassuteqarpoq. Tamanna maani avammut tunisinermut, inuussutissarsiutit ineriartortinneqarnerinut, suliffinnullu iluaqutaassaaq.

Ilaasortanngorniarneq sivisusinnaammat, peqqissaarullugulu suliaasariaqarmat Demokraatit ilisimaarilluarpaat. Naalakkersuisut paasissutissiissutigaat, suliaq ukuiulunni imaluunniit ukiorpassuarneq suliarineqarsinnaasoq, piffissallu ingerlanerani inatsisitta ilaata misissornissaa, iluarsissuteqarfiginissaalu pisariaqarsinnaasoq. Tamannarpiaq patsisaalluni piaartumik aallartinnissarput aalajangiisuuvoq. Utaqqinerutilluta, niuernikkut siunissatta pisariaqartumik paasinissaa kinguartikkaluttuinnassavarput.

Tamanna tunuliaqutaralugu Demokraatit kissaatigaat, WTO-mut ilaasortanngorniarnermik suliassaq Naalakkersuisut piaartumik aallartissagaat. Neriuppugut Naalakkersuisut, maanilu Inatsisartuni partiit siunnersuummut matumunnga tapersersuiumaartut.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Naalakkersuisut paasissutissiissutigaat, nunatta nunarsuarmi niuernermut peqataanerata annertussusaata naatsorsornera malillugu ilaasortaaneq, alaatsinaattuuneq imaluunniit ilaasortanngorniarnermik suliarnik aallartitsineq WTO-mut ukiumut CHF 30.000-it missaannik, imaappoq 240.000 koruunit missaannik akiliuteqartarnissamik kinguneqassasoq¹.

Taassuma saniatigut ataqatigiissaarinermut, misissueqqissaarnermut, WTO-llu allatseqarfianik aamma nunanik ilaasortaasunik allanik oqaloqateqartarnermut allaffissornikkut aningaasartuuteqarnissaq naatsorsuutigineqassaaq. Aningaasartuutit qanoq annertutiginissaanni angusaqarusussuseqarneq, suliallu aaqqissuunneqarnera apeqqutaassapput. Inatsimmik naleqqussaanissamut aningaasartuutaasinnaasut, ilaasortanngorniarnermi suliarnut atatillugu ataavartumik qulaajarneqartassapput.

Namminersortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuut namminersortunut aningaasatigut imaluunniit allaffissornikkut toqqaannartumik kingunissaqanngilaq. Ilaasortanngorniarneq aallartinneqaruni siunissami ungasinnerusumi niuernermut, avammut tunisinermut, maanilu aningaasaliinernut pitsaanerusunik, patajaannerusunillu sinaakkuteqartitsilissasoq nalilernerqarpoq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

¹ § 37 naapertorlugu apeqqummut normu 165-2025-mut akissut

Siunnersuut innuttaasunut aningaasaqarnikkut imaluunniit allaffissornikkut toqqaannartumik kingunissaqanngilaq.